

PROGRAM RODZINA 500 PLUS

Program 500 + planowany do uruchomienia z **dniem 1 kwietnia 2016r.** na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016r. (Dz.U. poz. 195) o pomocy państwa w wychowaniu dzieci/*projekt ustawy przyjęty przez Sejm w dniu 11 lutego 2016r. i przekazany do Senatu/*

Uprawniony- obywatel polski lub cudzoziemiec (na zasadach określonych ustawą), jeśli zamieszkuje na terytorium RP przez okres odpowiadający pobieraniu świadczenia wychowawczego:

Projekt ustawy przewiduje, że świadczenie nie będzie przysługiwać, jeżeli rodzinie przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze, za wyjątkiem sytuacji, gdy przepisy o koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy przewidują inaczej. Zgodnie z projektem, rodzice składający wniosek o przyznanie świadczenia są zobowiązani do informowania o każdej zmianie mającej wpływ na prawo do świadczenia, w tym również o zmianie miejsca zamieszkania. Jeśli rodzic przebywa w innym państwie UE i złoży tam wniosek o świadczenia, tamtejszy organ informuje o tym fakcie właściwego wg miejsca zamieszkania w Polsce - marszałka województwa. Marszałek ustala czy w przekazanej sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i w przypadku pozytywnego ustalenia wydaje decyzję administracyjną, która przyznaje świadczenie (tylko w sytuacji gdy rodzinie nie przysługuje podobne świadczenie za granicą lub przysługuje świadczenie w niższej wysokości), wypłacane następnie przez właściwy organ gminy. Jeżeli marszałek województwa ustali, że w sprawie nie mają zastosowania przepisy o koordynacji (np. gdy przebywa za granicą i tam pracuje nielegalnie, nie podlega tam ubezpieczeniu), to przekazuje sprawę do właściwego wg miejsca zamieszkania organu gminy, w celu ustalenia przez ten organ prawa do świadczenia.

Na drugie i kolejne dziecko w rodzinie-świadczenie wychowawcze w wysokości **500zł (netto)** miesięcznie będzie wypłacane rodzicom, opiekunowi faktycznemu lub opiekunowi prawnemu dziecka, na dziecko do momentu osiągnięcia przez nie 18 roku życia, **bez względu na dochód.**

Na pierwsze dziecko w rodzinie-kryterium dochodowe **800 zł** w przeliczeniu na osobę w rodzinie (**lub 1200 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne**); za dochód uznaje się przeciętny miesięczny dochód na osobę w rodzinie osiągnięty w roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na które ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego.

"dziecko" rozumie się jako dziecko własne, dziecko małżonka, dziecko przysposobione oraz dziecko, w sprawie którego toczy się postępowanie o przysposobienie dziecka lub dziecko znajdujące się pod opieką prawną

Przy ustaleniu wysokości dochodu w rodzinie- w składzie rodziny uwzględnia się dziecko do 25 roku życia, które mieszka z rodziną i pozostaje na jej utrzymaniu;

UWAGA! Świadczenie wychowawcze nie jest wliczane do dochodu rodziny.

Prawo do świadczenia ustala **organ właściwy w gminie miejsca zamieszkania - wójt, burmistrz, prezydent miasta** (świadczenie wychowawcze faktycznie realizowane będzie przez urząd miasta/gminy, ośrodek pomocy społecznej lub inną jednostkę organizacyjną gminy) - **na okres 1 roku: od 1 października do 30 września następnego roku**, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami, nie wcześniej niż od dnia urodzenia się dziecka lub objęcia go opieką;

UWAGA! Pierwsze przyznane świadczenie będzie jednak ważne dłużej, aż do 30 września 2017r. Dzięki temu rodzice nie będą musieli składać dwóch wniosków w 2016r., kiedy program wejdzie w życie. Jeśli wniosek zostanie złożony w ciągu pierwszych 3 miesięcy (tj. od 1 lipca 2016r. wobec planowanej daty wejścia w życie ustawy), rodzice dostaną wyrównanie wstecz. W kolejnych miesiącach świadczenie będzie wypłacane od miesiąca, w którym rodzice złożą wniosek.

Ustalając prawo na pierwszy okres świadczenia rodzinnego, brany ma być pod uwagę dochód rodziny z roku 2014 (regulacja ta podyktowana jest faktem, że rzeczywista wysokość dochodu rodziny za rok 2015 znana będzie dopiero pod koniec sierpnia 2016r.)

Wnioski i załączniki mogą być również składane drogą elektroniczną, za pomocą systemu teleinformatycznego z zastrzeżeniem użycia mechanizmów określonych w art. 20a ust.1 lub 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. 2014 poz.1114)- w zakresie składanego podpisu wnioskodawcy.

Jeśli dzieckiem opiekują się oboje rodzice lub opiekunowie, świadczenie otrzyma tylko jedno z nich. W przypadku zbiegu prawa do świadczenia rodziców i opiekunów dziecka (np. rodzice rozwiedzeni), świadczenie będzie przysługiwać temu z rodziców, który faktycznie sprawuje władzę nad dzieckiem (np. który z dzieckiem zamieszkuje i na którego utrzymaniu dziecko się znajduje).

W przypadku gdy osoba uprawniona do świadczenia wychowawczego marnotrawi wypłacane jej świadczenia wychowawcze lub wydatkuje je niezgodnie z celem, organ właściwy może przekazywać te świadczenie w całości lub w części w formie rzeczowej lub w formie

opłacania usług. W przypadku powstania w/w wątpliwości ośrodek pomocy społecznej przeprowadzi rodzinny wywiad środowiskowy.

Rodzina zastępcza i prowadzący rodzinny dom dziecka - na dziecko przysługuje aktywny dodatek wychowawczy w wysokości świadczenia wychowawczego, tj. 500 zł miesięcznie za każde dziecko umieszczone w wieku do 18 roku życia, od dnia faktycznego umieszczenia dziecka w rodzinie; dodatek wypłacał będzie powiat wraz z pozostałymi świadczeniami dla rodzin zastępczych, na podstawie znowelizowanej ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2015 poz.332 z późn. zm.).

Weryfikacja kryteriów dochodowych- co trzy lata, pierwsza planowana na 1 października 2019r.

Sytuacja rodziny z dwójką dzieci, z których najstarsze ukończy 18 lat- świadczenie wychowawcze będzie dalej wypłacane ale już na 1 dziecko (tzw. pierwsze w rodzinie, dlatego uwzględnione zostanie kryterium dochodowe)

"pierwsze dziecko" oznacza to jedyne lub najstarsze dziecko w rodzinie w wieku do ukończenia 18 roku życia- w przypadku dzieci urodzonych tego samego dnia , miesiąca i roku, będących najstarszymi dziećmi w rodzinie w wieku do ukończenia 18 roku życia, pierwsze dziecko oznacza jedno z tych dzieci wskazane przez rodzica lub opiekuna.

Osoba która będzie ubiegać się o świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko będzie zobowiązana przedstawić następujące dokumenty:

1) dokumenty stwierdzające wysokości dochodu rodziny, w tym odpowiednio:

a) oświadczenia członków rodziny o dochodach osiągniętych w roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na które ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego , innych niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2012r. poz. 361, z późn. zm.)

b) oświadczenia członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne o dochodzie osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na który ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego,

c) zaświadczenie właściwego organu gminy, nakaz płatniczy albo oświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku

kalendaryzowym poprzedzającym okres na które ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego,

d) umowę dzierżawy- w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego w dzierżawę, na podstawie umowy zawartej stosowanie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, albo oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej,

e) umowę o wniesieniu wkładów gruntowych- w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną,

f) odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądzającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub spoza rodziny,

g) przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące wysokość zapłaconych alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani orzeczeniem sądu, ugodą sądową, ugodą zawartą przed mediatorem lub innym tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do ich płacenia na rzecz osoby spoza rodziny,

h) w przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w orzeczeniu sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem:
-zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub całkowitej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów, lub
- informacje właściwego sądu właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o podjęciu tych czynności, w szczególności z w związku z brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą,

j) dokument określający datę utratę dochodu oraz wysokość utraconego dochodu,

k) dokument określający wysokość dochodu osiągniętego przez członka rodziny oraz liczbę miesięcy, w których dochód był uzyskiwany- w przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na który ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego,

1) dokument określający wysokość dochodu osiągniętego przez członka rodziny za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu- w przypadku uzyskania dochodu po roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na który ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego;

2) kartę pobytu- w przypadku cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach (Dz .U. poz. 1650, z póź. zm);

3) kartę pobytu i decyzję o udzieleniu zezwolenia na pobyt czasowy- w przypadku cudzoziemca posiadającego kartę pobytu z adnotacją "dostęp do rynku pracy";

4) odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego rozwód lub separację albo odpis zupełny lub skrócony aktu zgonu małżonka lub rodzica dziecka- w przypadku osób samotnie wychowującej dziecko;

5) odpis prawomocnego postanowienia sądu orzekającego przysposobienie lub zaświadczenie sądu opiekuńczego lub ośrodka adaptacyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka;

6) orzeczenie sądu o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka;

7) inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawnego do świadczenia wychowawczego.

UWAGA!

W przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

Jeżeli złożymy wniosek w ciągu trzech miesięcy od startu programu do 1 lipca włącznie to świadczenie będzie wypłacone z wyrównaniem od 1 kwietnia 2016 roku.

Gdy wniosek zostanie złożony po trzech miesiącach od startu programu, tj. po 1 lipca świadczenie wychowawcze zostanie przyznane od miesiąca złożenia wniosku bez wyrównania za minione miesiące.

Jeżeli wniosek zostanie złożony do 10 dnia miesiąca włącznie, to decyzja i wypłata będą do końca tego miesiąca.

Wniosek złożony po 10 dniu miesiąca oznacza, że decyzja i wypłata będą najpóźniej ostatniego dnia kolejnego miesiąca, z wyrównaniem za cały miesiąc w którym wniosek został złożony.

Świadczenie wychowawcze będzie wypłacane w sposób dogodny dla rodziców lub opiekunów. Przelewem na konto lub w gotówce.